

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЛІСОВА ПОЛІТИКА» Рівень вищої освіти: Другий (магістерський) Спеціальність: <u>205 Лісове господарство</u> Рік навчання: <u>2-й, семестр 3-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Лісового та садово-паркового господарства</u> Мова викладання: <u>українська</u>
Лектор курсу	д. с.-г.н., професор Ткачук Олександр Петрович
Контактна інформація лектора (e-mail)	<u>tkachukop@ukr.net</u>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Лісова політика» є обов'язковою компонентою ОПП Лісове господарство.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції – 24 год.; практичні заняття – 18 год., самостійна робота – 108 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватися знання, отримані з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень в лісовому господарстві з основами інтелектуальної власності», «Наближене до природи лісівництво», «Управління лісгосподарським виробництвом».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися під час написання кваліфікаційної роботи.

Призначення навчальної дисципліни

Вивчення курсу «Лісова політика» дозволяє набути здобувачам вищої освіти додаткових фахових компетенцій щодо збалансованого, екологічного, відновлювального та високоефективного ведення лісового господарства, направлено на раціональне використання, збереження та розширене відтворення лісових ресурсів. «Лісова політика» – прикладна соціально-економічна дисципліна, яка допомагає розширювати науковий світогляд студентів, формує концептуальні поняття політики держави в галузі лісових

відносин, правового їх регулювання. «Лісова політика» як навчальна дисципліна базується на загальнооекономічних, політичних, лісівничих, технологічних дисциплінах та є невід’ємною складовою формування та розвитку необхідних компетентностей фахівців лісового господарства.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Лісова політика» полягає у визначенні принципів екологічно безпечного та розширеного відтворення лісових ресурсів.

Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Лісова політика» є: отриманню здобувачами знань та навичок, необхідних для їх професійної діяльності у лісовій галузі з урахуванням національних інтересів України та пріоритету стійкого зростання економіки екологічно невиснажливим способом; розуміння майбутніми фахівцями лісового господарства теоретичних засад формування лісової політики, її принципів, компонентів, цілей та інструментів практичної реалізації; розуміння ролі і функції держави в реалізації лісової політики; чітка орієнтація фахівців у пріоритетах лісової політики як складової глобальної екологічної політики, у питаннях права громадськості на участь у її формуванні та провадженні.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральною, загальними та спеціальними (фаховими) компетентностями, зокрема:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв’язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері лісового і мисливського господарства.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології

ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 7. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 2. Здатність забезпечувати сталий розвиток лісового господарства.

СК 4. Здатність розробляти та реалізовувати поточні та стратегічні плани розвитку підприємств лісової галузі, беручи до уваги ресурси, ризики, а також

економічні, правові та екологічні аспекти.

СК 5. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі лісового господарства у широких або мультидисциплінарних контекстах

СК 6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед населення для формування в них екологічного мислення, свідомості та відповідальності за стан довкілля.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

РН 4. Відшуковувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.

РН 7. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері лісового господарства з урахуванням доступних ресурсів та ризиків, а також економічних, правових та екологічних аспектів.

РН 9. Визначати критерії ефективності та обирати оптимальну стратегію ведення лісового господарства залежно від зовнішніх та внутрішніх умов.

РН 10. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань лісового господарства та дотичних проблем до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів вищої освіти соціальні навички (soft skills) такі як: комунікативність (робота з інформаційними джерелами), лідерські навички (реалізуються через створення здобувачами презентаційних матеріалів, написання індивідуальних завдань на задану тематику, презентування та обговорення індивідуальних завдань у групі).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Сутність та розвиток лісової політики	2	2	9
2	Основні принципи та компоненти лісової політики	2	2	9
3	Цілі та задачі лісової політики	2	2	9

4	Інструменти лісової політики	2	2	9
5	Лісове законодавство та його основні поняття	2	2	9
6	Роль і функції держави в реалізації лісової політики	2	2	9
7	«Сталий розвиток» та принципи управління лісами на засадах сталого розвитку	2	2	9
8	Критерії та індикатори управління лісами	2	2	9
9	Лісова сертифікація як ринковий інструмент лісової політики	2	2	9
10	Лісова сертифікація в Україні та світі	2		9
11	Участь громадськості у процесі прийняття рішень щодо управління лісами та лісовим господарством	2		9
12	Управління лісами	2		9
Разом		24	18	108

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають

бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Вивчення питань, що виносяться на самостійне опрацювання	54	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка до лекційних та практичних занять	24	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою)	15	2 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт і тестування	15	2 рази на семестр	Тестування
Разом		108		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Лакида П.І., Павліщук О.П., Карпук А.І., Кравець П.В. Лісова політика: навч. посіб. Київ, 2019. 227 с.
2. Синякевич І.М., Дейнека А.М., Соловій І.П. Лісова політика: підруч.; за ред. І.М. Синякевича. Київ: Знання, 2013. 323 с.
3. Синякевич І.М. Лісова політика: теорія і практика: монографія. Львів: ЛА «Піраміда», 2008. 612 с.
4. Синякевич І.М. Лісова політика: підруч. Львів: ЗУКЦ, 2005. 224 с.
5. Лісове господарство України. Київ: ДАЛРУ, 2019. 48 с.
6. Павліщук О.П., Кравець П.В. Менеджмент лісових ресурсів: навч. посіб. Корсунь-Шевченківський: ФОП Гаврищенко В.М., 2015. 319 с.
7. Польова О.Л. Облікова політика в системі управлінського обліку у

лісогосподарських підприємствах. *Інфраструктура ринку*. 2024. Вип. 79. С. 63-67. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2024/79_2024/13.pdf DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastruct79-11>

8. Польова О.Л. Інвентаризація лісів: обліково-практичний аспект. *Бізнес-навігатор*. 2024. Вип. 3 (76). С. 348-351. DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.76-59>

Додаткова література

1. Ткачук О.П., Вітер Н.Г. Оцінка сучасного агробіологічного стану полезахисних лісосмуг Лісостепу Правобережного. *Наукові доповіді НУБіП України*. 2024. № 1/107. [file:///C:/Users/Admin/Downloads/48989-354283-1-PB%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Admin/Downloads/48989-354283-1-PB%20(1).pdf)

2. Tkachuk O., Viter N., Pankova S., Titarenko O., Yakovets L. The current nvironmental state of the field protective forest belts of the forest steppe of Ukraine. *International Journal of Ecosystems and Ecology Science (IJEES)*. 2023. Vol. 13 (2). P. 1-8. DOI: <https://doi.org/10.31407/ijeess13.20>

3. Ткачук О.П., Панкова С.О. Сільськогосподарські чинники впливу на екологічний стан полезахисних лісосмуг Лісостепу Правобережного. *Сільське господарство та лісівництво*. 2023. № 28 (1). С. 183-194. DOI: <https://doi.org/10.37128/2707-5826-2023-1-13>

4. Ткачук О.П., Вітер Н.Г. Перспективи функціонування полезахисних лісосмуг у Вінницькій області в умовах глобальної зміни клімату. *Таврійський науковий вісник. Серія: Сільськогосподарські науки*. 2023. № 129. С. 146-153 DOI: <https://doi.org/10.32851/2226-0099.2023.129.20>

5. Ткачук О.П., Вітер Н.Г. Екологічні проблеми функціонування полезахисних лісосмуг в умовах зміни клімату. *Наукові доповіді НУБіП України*. 2022. № 2 (96). URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Dopovidi/article/download/16044/14408>

6. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. Київ: Преса України, 1997. 80 с.

7. Довідник з лісового фонду України за матеріалами державного обліку лісів станом на 01.01.2011 року. Ірпінь, 2012. 130 с.

8. Синякевич І.М. Екологізація лісокористування в контексті подолання глобальних екологічних загроз: монографія. Львів: Камула, 2014. 592 с.

9. Кравець П.В. Інституційна розбудова лісової сертифікації в Україні. Київ: ННЦ ІАЕ, 2009. 250 с.

10. Попков М. Лісова політика України. Умови реалізації та пріоритети. Правозастосування в лісовому господарстві України. 2013. URL: [http://lespravo.com.ua/art/325-](http://lespravo.com.ua/art/325-Lisova_politika_Ukraini._Umovi_realizacii_ta_prioriteti/)

[Lisova politika Ukraini. Umovi realizacii ta prioriteti/](http://lespravo.com.ua/art/325-Lisova_politika_Ukraini._Umovi_realizacii_ta_prioriteti/)

Інформаційні ресурси

1. Лісовий Кодекс України: затверджено Постановою Верховної Ради України від 21.01.94 р. № 3853-12 від 21.01.94 р. у редакції від 18.12.2017 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3852-12> (дата звернення: 15.10.2025).
2. Земельний Кодекс України: Постанова Верховної Ради України від 25.10.2001 р. № 2768-III. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/2768-14>
3. Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля: Закон України від 06.07.1999 р. №832-XIV. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_015
4. Державне агентство лісових ресурсів України. URL: <https://forest.gov.ua/>
5. ДП «Ліси України». URL: <https://e-forest.gov.ua/>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та активності здобувача і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	6
2	Участь у роботі на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	8
4	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентацій за заданою проблемною тематикою)	6
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
5	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	6
6	Участь у роботі на практичних заняттях	8
7	Виконання контрольних робіт, тестування	10
8	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентацій за заданою проблемною тематикою)	6
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та активності здобувача	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач вищої освіти упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до екзамену.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів, як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни